NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
CHRISTINE STIX-HACKL
prednesené 11. mája 2006 [1]

I — Úvodné poznámky

1. Toto prejudiciálne konanie sa týka, podobne ako paralelné konanie o nesplnení povinnosti členským štátom [2], otázky, v akom vzťahu sú záruky smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia [3] (ďalej len „smernica"), k vnútroštátnemu predpisu, podľa ktorého sa advokáti z členských štátov Spoločenstva musia pri registrácii do zoznamu advokátov hostiteľského členského štátu podrobiť ústnemu prevereniu ich jazykových znalostí vnútroštátnych jazykov hostiteľského členského štátu.

2. Okrem toho je predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania určenie požiadavky smernice týkajúce sa vnútroštátnych opravných prostriedkov v prípade zamietnutia uvedenej registrácie.

II — Právny rámec

A — *Právo Spoločenstva*

3. Podľa článku 1 ods. 1 smernice má táto smernica uľahčiť trvalé vykonávanie advokátskej profesie ako samostatnej zárobkovej činnosti alebo v platenom pracovnoprávnom vzťahu v inom členskom štáte, ako je ten, v ktorom bola získaná odborná kvalifikácia.

4. Podľa článku 2 prvého odseku je každý advokát oprávnený trvale vykonávať na základe profesijného titulu domovskej krajiny v ktoromkoľvek členskom štáte činnosti uvedené v článku 5.

5. Článok 3 smernice, ktorý upravuje registráciu na príslušnom orgáne, znie:

„1. Právnik [Advokát — *neoficiálny preklad*], ktorý chce vykonávať činnosť v inom člen-

1 — Jazyk prednesu: nemčina.
2 — Vec Komisia/Luxembursko, C-193/05.
3 — Ú. v. ES L 77, s. 36; Mim. vyd. 06/003, s. 83.

skom štáte ako je ten, v ktorom nadobudol svoju profesijnú kvalifikáciu, sa zaregistruje na príslušnom orgáne v danom štáte.

2. Príslušný orgán v hostiteľskom členskom štáte zaregistruje právnika [advokáta — *neoficiálny preklad*] po predložení osvedčenia, ktoré potvrdzuje jeho registráciu na príslušnom orgáne v jeho domovskom členskom štáte. Orgán môže vyžadovať, aby tento doklad nebol starší ako tri mesiace, ak je predložený príslušným orgánom domovského členského štátu. Orgán o registrácii informuje príslušný orgán v domovskom členskom štáte.

3. Na účely použitia odseku 1:

— v Spojenom kráľovstve a v Írsku sa právnici [advokáti — *neoficiálny preklad*], ktorí vykonávajú povolanie pod iným profesijným titulom, aké sa používajú v Spojenom kráľovstve alebo v Írsku, zaregistrujú buď na orgáne, ktorý má na starosti profesiu ‚barrister' alebo ‚advocate', alebo na orgáne, ktorý má na starosti profesiu ‚solicitor';

— v Spojenom kráľovstve je orgánom, ktorý má na starosti ‚barristera' z Írska, ten, ktorý je zodpovedný za profesiu ‚barrister' alebo ‚advocate', a orgánom, ktorý má na starosti ‚solicitora' z Írska, je ten, ktorý zodpovedá za profesiu ‚solicitor';

— v Írsku je orgánom, ktorý má na starosti ‚barristera' alebo ‚advocata' zo Spojeného kráľovstva ten, ktorý je zodpovedný za profesiu ‚barristera', a orgánom, ktorý má na starosti ‚solicitora' zo Spojeného kráľovstva, je ten, ktorý zodpovedá za profesiu ‚solicitor'.

4. Ak príslušný orgán v hostiteľskom štáte uverejní mená právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*], ktorí sú registrovaní na tomto orgáne, uverejní tiež mená právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*], ktorí sú registrovaných podľa tejto smernice."

6. Článok 5 smernice, ktorý upravuje oblasť činnosti, znie:

„1. Pokiaľ v odseku 2 a 3 nie je ustanovené inak, právnik [advokát — *neoficiálny preklad*], ktorý vykonáva činnosť na základe profesijného titulu svojej domovskej krajiny, vykonáva tie isté činnosti ako právnik [advokát — *neoficiálny preklad*], ktorý vykonáva činnosť na základe príslušného profesijného titulu, ktorý sa používa v hostiteľskom členskom štáte, okrem iného dáva [právne — *neoficiálny preklad*] rady, ktoré sa týkajú práva jeho domovského členského štátu, práva spoločenstva, medzinárodného práva a práva hostiteľského členského štátu. V každom prípade sa uplatňujú procesné pravidlá platné na vnútroštátnych súdoch.

2. Členské štáty, na ktorých území existuje predpísaná kategória autorizovaných právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*], ktorí pripravujú zmluvy oprávňujúce spravovať majetok zosnulých a zakladať a prevádzať pozemkové práva, ktorých príprava je v iných členských štátoch výhradne rezervovaná pre iné profesie ako pre právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*], môžu z týchto činností vylúčiť právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*], ktorí vykonávajú činnosť na základe profesijného titulu domovskej krajiny udeleného v niektorom z týchto členských štátov.

3. Pri vykonávaní činnosti spojenej so zastupovaním alebo obhajobou klienta v konaní pred súdom a pokiaľ právne predpisy hostiteľského členského štátu vyhradzujú vykonávanie týchto činností právnikom [advokátom — *neoficiálny preklad*], ktorí vykonávajú povolanie na základe profesijného titulu tohto štátu, môže hostiteľský štát žiadať, aby právnici [advokáti — *neoficiálny preklad*], ktorí vykonávajú povolanie na základe profesijného titulu domovskej krajiny, spolupracovali s právnikom [advokátom — *neoficiálny preklad*], ktorý pôsobí pred daným súdnym orgánom a ktorý bude v prípade potreby zodpovedný tomuto orgánu, prípadne s ‚avoué', ktorý tam pôsobí.

Na účely zabezpečenia plynulej činnosti súdneho systému však môžu členské štáty stanoviť osobitné pravidlá pre prístup na najvyšší súd, ako napríklad využívanie služieb právnikov [advokátov — *neoficiálny preklad*] špecialistov."

7. Článok 9, ktorý upravuje odôvodnenie určitých rozhodnutí o registrácii a opravné prostriedky proti nim, znie:

„V rozhodnutí o zamietnutí registrácie podľa článku 3 alebo o zrušení takejto registrácie a v rozhodnutiach o uložení disciplinárnych opatrení sa musia uvádzať dôvody, ktoré k nim viedli.

Proti týmto rozhodnutiam je možné podať opravný prostriedok na súdny orgán v súlade s ustanoveniami vnútroštátneho právneho poriadku."

B — *Vnútroštátne právo*

8. Príslušná právna úprava jazykového režimu je upravená v zákone z 24. februára 1984 o jazykovom režime (ďalej len „zákon z roku 1984") [4].

9. Podľa jeho článku 2 sa zákony a nariadenia, ktoré ich vykonávajú, prijímajú vo francúzštine. Iné nariadenia môžu byť prijaté aj v inom jazyku. Autentické je to jazykové znenie, v ktorom bol právny akt prijatý.

10. Podľa článku 3 zákona z roku 1984 je možné použiť, s vylúčením osobitných právnych predpisov týkajúcich sa správy a súdnictva, francúzske, nemecké alebo luxemburské jazykové znenie.

4 — *Mémorial* A, č. 16, z 27. februára 1984, s. 196.

11. Zákon z 13. novembra 2002 [5], ktorým sa pozmenili niektoré predpisy luxemburského práva [6], prebral smernicu do vnútroštátneho práva Luxemburského veľkovojvodstva.

12. Podľa článku 8 ods. 3 zákona z roku 1991 v znení článku 14 zákona z roku 2002 existujú štyri zoznamy advokátov: zoznam I (advokáti spĺňajúci podmienky podľa článku 5, to znamená registráciu, a podľa článku 6 upravujúceho podmienky registrácie a zloženie sľubu a advokáti, ktorí zložili skúšku), zoznam II (advokáti spĺňajúci podmienky podľa článku 5 a 6), zoznam III a zoznam IV (advokáti vykonávajúci svoju činnosť na základe profesijného titulu ich domovskej krajiny).

13. Ďalšie predpisy vnútroštátneho práva sa nachádzajú v prílohe k týmto návrhom.

III — Skutkový stav, konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

14. Graham J. Wilson, britský štátny príslušník, je barrister a člen Honourable Society of Gray's Inn, ako aj člen komory advokátov Anglicka a Wales od roku 1975. V Luxembursku vykonáva povolanie advokáta od roku 1994.

15. Dňa 29. apríla 2003 predvolala Conseil de l'ordre des Avocats du Barreau du Luxembourg (Rada advokátskej komory v Luxembursku, ďalej len „rada advokátskej komory") pána Wilsona na ústne preverenie jazykových znalostí podľa článku 3 ods. 2 zákona z roku 2002.

16. Dňa 7. mája 2003 sa pán Wilson dostavil na skúšku v sprievode luxemburského advokáta. Rada advokátskej komory však jeho prítomnosť nepripustila.

17. Listom zo 14. mája 2003 rada advokátskej komory informovala pána Wilsona o rozhodnutí zamietnuť registráciu jeho mena do zoznamu advokátov IV a odôvodnila to tým, že pán Wilson odmietol absolvovať ústny pohovor bez prítomnosti svojho advokáta, a že rada advokátskej komory sa preto považuje za nespôsobilú posúdiť jazykové schopnosti pána Wilsona.

5 — *Mémorial* A, č. 140, zo 17. decembra 2002, s. 3202.

6 — Zákon z 10. augusta 1991 týkajúci sa advokátskeho povolania (*Mémorial* A, č. 58, z 27. augusta 1991, s. 1110) a zákon z 31. mája 1999.

18. Týmto listom bol pán Wilson informovaný o tom, že proti tomuto rozhodnutiu môže podľa článku 26 ods. 7 zákona z roku 1991 podať opravný prostriedok na Conseil disciplinaire et administratif (ďalej len „disciplinárna a správna rada").

19. Pán Wilson však podal sťažnosť na Tribunal administratif s odôvodnením, že podľa zákona upravená možnosť podať opravný prostriedok na disciplinárnu a správnu radu nezodpovedá ani požiadavkám práva Spoločenstva, ani tým požiadavkám, ktoré sú upravené v článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach, a na základe subsidiárnej príslušnosti je oprávnený rozhodovať Tribunal administratif.

20. Rozhodnutím z 13. mája 2004 vyhlásil Tribunal administratif svoju nepríslušnosť.

21. Proti tomu podal pán Wilson 22. júna 2004 odvolanie na Cour administrative. Cour administrative považuje za nevyhnutný výklad článku 9 ods. 2 smernice pre rozhodnutie o príslušnosti správneho súdnictva a tým jeho vlastnej príslušnosti. Okrem toho pochybuje o zlučiteľnosti uvádzaného preverenia jazykových znalostí so zárukami tejto smernice.

22. Na základe vyššie uvedených skutočností prerušil Cour administrative uznesením zo 7. decembra 2004 konanie a predložil Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 9 smernice 98/5 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, vykladať tak, že vylučuje konanie o opravnom prostriedku, ktorý upravuje zákon z 10. augusta 1991 v znení zákona z 13. novembra 2002?

2. Konkrétne, predstavujú také odvolacie orgány ako disciplinárna a správna rada a odvolacia disciplinárna a správna rada ‚opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva' v zmysle článku 9 smernice 98/5 a má sa tento článok vykladať tak, že vylučuje opravný prostriedok, ktorý ukladá predložiť vec na jeden alebo viacero orgánov tejto povahy ešte pred možnosťou predložiť právnu otázku ‚súdnemu orgánu' v zmysle uvedeného článku?

3. Sú príslušné orgány členského štátu oprávnené podmieniť právo advokáta z [iného] členského štátu trvalo vykonávať povolanie advokáta na základe

profesijného titulu domovskej krajiny v oblasti činností vymedzených v článku 5 smernice 98/5/ES požiadavke ovládať jazyky tohto členského štátu?

4. Konkrétne, môžu príslušné orgány určiť podmienku, aby právo výkonu tejto profesie bolo podmienené zložením ústnej skúšky zo všetkých (alebo niekoľkých) troch hlavných jazykov hostiteľského členského štátu, aby príslušné orgány mohli overiť, či advokát ovláda tri jazyky a, v prípade kladnej odpovede, aké sú procesné garancie, ak existujú, ktoré sa vyžadujú?"

IV — O prvej a druhej prejudiciálnej otázke: Právna ochrana

A — *O prípustnosti*

23. Ordre des Avocats du Barreau du Luxembourg (advokátska komora v Luxembursku, ďalej len „advokátska komora") a luxemburská vláda považujú za neprípustné prvé dve prejudiciálne otázky, Komisia považuje za neprípustnú druhú prejudiciálnu otázku.

24. Podľa názoru advokátskej komory nie je Súdny dvor príslušný podať výklad článku 9 smernice vo svetle luxemburského práva. Okrem toho sú údaje v návrhu na začatie prejudiciálneho konania k prvej otázke nedostatočné.

25. Luxemburská vláda zase nepovažuje výklad článku 9 smernice za nevyhnutný, lebo v tejto súvislosti ide o úlohu vnútroštátneho súdu, a síce tento musí posúdiť, kto je príslušný rozhodnúť o opravnom prostriedku.

26. Podľa názoru Komisie je druhá prejudiciálna otázka z dôvodu nedostatku dostatočných údajov neprípustná.

27. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora tento nerozhoduje o otázke, ktorú predložil vnútroštátny súd v prejudiciálnom konaní, ak je zjavné, že výklad alebo posúdenie platnosti predpisu Spoločenstva, o ktoré žiada predkladajúci súd, nie je zjavne

v žiadnej súvislosti s realitou alebo predmetom konania vo veci samej, keď má problém hypotetickú povahu alebo keď Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi informáciami, ktoré sú potrebné na účelné zodpovedanie predložených otázok. [7]

28. Údaje o predpisoch uplatniteľných na konanie vo veci samej sú síce veľmi strohé, z dokumentov sa však dajú odvodiť dostatočné dôkazy o podstatných znakoch právnej ochrany.

29. Okrem toho je zrejmé, že vnútroštátny súd žiada taký výklad ustanovenia práva Spoločenstva, ktorý následne povoľuje posúdenie zlučiteľnosti vnútroštátnych právnych predpisov.

30. Vnútroštátny súd žiada najmä výklad pojmu „opravný prostriedok [podaný] na súdny orgán" v zmysle článku 9 smernice.

7 — Pozri rozsudky z 15. decembra 1995, Bosman, C-415/93, Zb. s. I-4921, bod 61; z 9. marca 2000, EKW a Wein & Co., C-437/97, Zb. s. I-1157, bod 52; z 13. júla 2000, Idéal tourisme, C-36/99, Zb. s. I-6049, bod 20; z 21. januára 2003, Bacardi-Martini a Cellier des Dauphins, C-318/00, Zb. s. I-905, bod 42, a zo 4. decembra 2003, EVN a Wienstrom, C-448/01, Zb. s. I-14527, bod 76.

Zodpovedanie tejto otázky je potrebné na vyriešenie právneho sporu do tej miery, ako to povoľuje posúdenie príslušnosti, najmä vnútroštátneho súdu, pri opravných prostriedkoch voči rozhodnutiam rady advokátskej komory. O príslušnosti ako takej rozhodujú bezpochyby luxemburské súdy.

31. S ohľadom na rozdelenie príslušností v prejudiciálnom konaní podľa článku 234 ES nie je samozrejme úlohou Súdneho dvora definitívne posúdiť zlučiteľnosť právnej ochrany poskytnutej luxemburským právom s právom Spoločenstva.

B — *Vo veci samej*

1. Úvodné poznámky

32. V uvedenom konaní sa prvé dve prejudiciálne otázky týkajú systému opravných prostriedkov upravených v Luxembursku v súvislosti so zamietnutím registrácie do zoznamu advokátov v Luxembursku. V podstate ide o otázku všeobecnej zlučiteľ-

nosti takejto právnej úpravy s ustanoveniami smernice.

33. Zatiaľ čo prvá prejudiciálna otázka sa týka všeobecne konania o opravnom prostriedku podľa zákona z roku 1991 v zmenenom a doplnenom znení zákona z roku 2002, ako aj článku 9 smernice vo všeobecnosti, druhá prejudiciálna otázka sa týka konkrétne odvolacích orgánov disciplinárnej a správnej rady a odvolacej disciplinárnej a správnej rady, ako aj doslovného znenia článku 9 smernice.

34. Napriek rozdielnym formuláciám sa však obsahovo sleduje ten istý cieľ. Na základe týchto súvislostí je potrebné preskúmať obe prejudiciálne otázky spoločne podľa nasledujúcich aspektov: všeobecné právne požiadavky Spoločenstva kladené na koncepciu systému opravných prostriedkov; kritérium nezávislosti súdu; kritérium nestrannosti súdu. V tejto súvislosti ako kritérium slúži pritom najmä článok 234 ES, ako aj článok 6 ods. 1 EDĽP.

35. Nakoniec je potrebné pripomenúť, že v rámci spolupráce súdov v prejudiciálnom konaní prináleží vnútroštátnemu súdu konštatovať a posúdiť skutkový stav právneho sporu, zatiaľ čo úlohou Súdneho dvora je poskytnúť vnútroštátnemu súdu oporné body pre výklad, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie konkrétneho právneho sporu. [8]

2. O všeobecných požiadavkách právnej úpravy opravných prostriedkov

36. Článok 9 smernice hovorí o „opravnom prostriedku [podanom] na súdny orgán". Priame zahrnutie vnútroštátnych profesijných organizácií neexistuje, hoci sa tieto uvádzajú napríklad v článku 6 ods. 2 smernice.

37. Na druhej strane nemusí formulácia znamenať, že o veci musí vždy rozhodnúť súd v klasickom zmysle, keďže rozhodujúce vnútroštátne právo — ako v tomto prípade — môže upravovať niečo iné.

38. Podľa judikatúry Súdneho dvora je z dôvodu nedostatku právnej úpravy Spoločenstva v tejto oblasti určenie príslušných súdov a úprava konania o žalobách, ktoré majú občanom zabezpečiť priamu ochranu práv, ktoré im vznikli z priameho účinku práva Spoločenstva, vecou vnútroštátneho

8 — Pozri najmä rozsudky z 11. apríla 2000, Deliège, C-51/96 a C-191/97, Zb. s. I-2549, bod 50; z 22. mája 1990, Alimenta, 332/88, Zb. s. I-2077, bod 9, a z 3. júna 1986, Kempf, 139/85, Zb. s. 1741, bod 12.

právneho poriadku jednotlivých členských štátov. [9]

39. Je však potrebné dodržať zásadu, že tieto konania nesmú byť upravené na jednej strane nevýhodnejšie než konania o príslušných žalobách, ktoré sa týkajú iba vnútroštátneho práva. V rámci rozdelenia kompetencií medzi Súdny dvor a jednotlivé vnútroštátne súdy podľa článku 234 ES je úlohou uvedených súdov určiť, či je praktické uplatnenie sporných predpisov skutočne diskriminačné. [10]

40. Okrem toho nesmú konania prakticky znemožniť alebo neprimerane sťažiť výkon práv upravených v právnom poriadku Spoločenstva. Pre použitie tejto zásady je potrebné preskúmať každý prípad, v ktorom vzniká otázka, či vnútroštátny procesnoprávny predpis pri zohľadnení postavenia tohto predpisu v celkovom konaní, priebehu konania a osobitostí konania pred rôznymi vnútroštátnymi orgánmi neznemožňuje alebo neprimerane sťažuje posúdenie uplatnenie práva Spoločenstva. [11]

41. Článok 9 smernice a luxemburské zákony je preto potrebné vykladať vo svetle týchto dvoch zásad.

42. Okrem toho je potrebné poukázať na históriu vzniku príslušnej smernice. Keďže predpis nebol zmenený ani v zákonodarnom procese, je možné vychádzať z odôvodnenia Komisie v jej návrhu ako prejavu úmyslu normotvorcu Spoločenstva. Podľa neho je cieľom právnej úpravy vymedzenie minimálnych záruk. [12] Preto je možné vychádzať z reštriktívneho výkladu pojmu súdu, aby sa dostatočne uplatnil záujem osoby požadujúcej právnu ochranu.

3. O kritériu nezávislosti súdu

43. Najprv je s ohľadom na nezávislosť súdu potrebné vykonať preskúmanie na základe Zmluvy.

44. Článok 234 druhý odsek ES sám osebe neobsahuje žiadnu definíciu pojmu súd.

9 — Rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe, 33/76, Zb. s. 1989, bod 5; zo 14. decembra 1995, Peterbroek, Van Campenhout & Cie, C-312/93, Zb. s. I-4599, body 12 až 14, a z 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, Zb. s. I-10239, bod 47.

10 — Pozri rozsudok z 12. júla 1984, Klopp, 107/83, Zb. s. 1984, 2971, bod 14.

11 — Pozri napríklad rozsudok z 19. februára 2002, Wouters a i., C-309/99, Zb. s. I-1577, bod 108.

12 — Pozri KOM(1994) 572 v konečnom znení.

Existujú však určité minimálne požiadavky práva Spoločenstva, ktoré Súdny dvor [13] vyžaduje. Podľa ustálenej judikatúry poukazuje pri posúdení čisto právnej otázky Spoločenstva, či má uvedený orgán povahu súdu v zmysle článku 234 ES, na rad znakov, ako je vznik orgánu na základe zákona, jeho trvalý charakter, záväznosť jeho judikatúry, sporové konanie, aplikácia právnych noriem orgánom, ako aj jeho nezávislosť. Okrem toho sa môžu vnútroštátne súdy obrátiť na Súdny dvor iba vtedy, keď začali prejednávať súdny spor a musia rozhodnúť v rámci konania, ktoré smeruje k súdnemu rozhodnutiu.

45. Problematické je v uvedenom prípade kritérium nezávislosti, ktoré je najdôležitejším rozlišovacím znakom pre rozlíšenie vnútroštátneho súdu od správneho orgánu. [14]

46. Podľa toho musí ísť o súd, ktorý koná vo všeobecnosti v rámci svojich úloh, nezávisle a v súlade s právom rozhodovať súdne spory, ktoré sú podľa zákona v jeho kompetencii. Okrem toho môže pojem súd vo svojej podstate označovať iba orgán, ktorý má vo vzťahu k orgánu, ktorý vydal rozhodnutie, ktoré predstavuje predmet žaloby, vlastnosť tretej osoby. [15]

47. Práve posledný znak je sporný. Zamietnutie registrácie zo strany rady advokátskej komory, ktorá sa skladá z advokátov zapísaných do zoznamu I, opätovne posudzujú výlučne advokáti zapísaný do zoznamu I. Z toho vyplýva, že tie osoby, ktoré majú rozhodovať o veci nezávisle, nie sú síce identické s jedným z účastníkov konania, menovite s radou advokátskej komory, ale nenachádzajú sa ani v postavení tretej osoby, oveľa viac stoja takpovediac „v tom istom tábore". Spojenie je možné vidieť aj v tom, že prezident luxemburskej komory advokátov, ktorý je členom rady advokátskej komory, stojí ako „Chef de l'Ordre" (predseda rady) podľa článku 21 zákona z roku 1991 hierarchicky nad všetkými zúčastnenými advokátmi.

48. V jednom rozsudku, ktorý sa týkal práva verejného obstarávania, sa Súdny dvor bližšie

13 — Pozri v tejto súvislosti napríklad rozsudky z 30. júna 1966, Vaassen-Goebbels, 61/65, Zb. s. 377 a z 31. mája 2005, Syfait a i., C-53/03, Zb. s. I-4609, bod 29.

14 — Rozsudok z 11. júna 1987, Pretore di Salò, 14/86, Zb. s. 2545, bod 7, ako aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Ruiz-Jarabo 28. júna 2001 vo veci De Coster, C-17/00 (rozsudok z 29. novembra 2001, Zb. s. I-9445), bod 17.

15 — Rozsudok z 30. marca 1993, Corbiau, C-24/92, Zb. s. I-1277, bod 15.

nezaoberal predpokladom vlastnosti tretej osoby vo vzťahu k účastníkom konania, ktorých spor sa rozhoduje, a hlavný dôraz položil na druh vykonávanej činnosti, a síce, že sa vykonáva nezávisle a na základe vlastnej zodpovednosti. [16]

49. Táto skutočnosť vyplýva zo súvisiacich okolností sporu, ktorý bolo vtedy potrebné rozhodnúť, ktoré však v tomto prípade chýbajú: v uvedenom rozsudku bolo zákonom upravené, že predkladajúci Vergabeüberwachungsausschuss (dozorný orgán verejného obstarávania) vykonáva svoju činnosť nezávisle a na vlastnú zodpovednosť. Rovnako boli členovia Vergabekammern (komory verejného obstarávania) nezávislí a podliehali iba zákonu. Nemecký sudcovský zákon o neplatnosti a späťvzatí odvolania, ako aj o nezávislosti a odvolateľnosti sudcov sa vyhlásil za aplikovateľný na poverených členov komory. Nakoniec sa nestrannosť čestných členov zaručuje tým, že sa na základe zákona nemôžu zaoberať prípadmi, pri ktorých sa sami účastnili na rozhodovaní o verejnom obstarávaní, alebo pri ktorých sú alebo boli uchádzačmi alebo zástupcami uchádzačov.

50. Okolnosť, že podľa luxemburských predpisov nesmú byť členovia odvolacích súdov zároveň členmi rady advokátskej komory, sa nezdá podľa toho byť dostatočná. Počas výkonu svojho mandátu by museli aspoň na základe zákona požívať súdnu nezávislosť a nesmeli by byť odvolateľní. [17] Je tiež potrebné konštatovať, že chýbajú osobitné predpisy o vylúčení pre zaujatosť a zdržaní sa hlasovania členov súdu, ako aj ochrana proti neprípustným zásahom alebo neprípustným tlakom zo strany správnych orgánov, napríklad prostredníctvom zákonom upravenej rozhodovacej slobody. [18] Takže nestačí všeobecná zásada nezasahovania do činnosti rozhodovacieho orgánu v spojení s povinnosťou zdržať sa hlasovania, aby sa zaručila nezávislosť osoby, ktorá má rozhodnúť spor. Oveľa viac sa musí tento podstatný predpoklad súdnej právomoci orgánu garantovať na základe ustanovení, v ktorých musia byť jasne a jednoznačne uvedené dôvody pre zdržanie sa hlasovania, vylúčenie pre zaujatosť a odvolanie jeho členov. [19]

16 — Rozsudok zo 17. septembra 1997, Dorsch Consult, C-54/96, Zb. s. I-4961, bod 34 a nasl.; pozri aj návrhy vo veci De Coster, už citované v poznámke pod čiarou 14, bod 21.

17 — Pozri v tejto súvislosti rozsudky z 2. marca 1999, Eddline El-Yassini, C-416/96, Zb. s. I-1209, bod 21, a z 22. októbra 1998, Jokera a Pitkäranta, C-9/97 a C-118/97, Zb. s. I-6267, bod 20.

18 — Rozsudok zo 4. februára 1999, Köllensperger a Atzwanger, C-103/97, Zb. s. I-551, bod 21.

19 — Návrhy vo veci De Coster, už citované v poznámke pod čiarou 14, bod 25, a rozsudky Syfait a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 29, a zo 6. júla 2000 Abrahamsson a Anderson, C-407/98 Zb. s. I-5539, body 36 a 37.

51. Je potrebné mať na pamäti, že orgán, na ktorý sa dá podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu oddelení správneho orgánu, sa môže považovať za súd v zmysle článku 234 ES aj vtedy, keď sa síce preukáže inštitucionálna spojitosť s týmto správnym orgánom, vnútroštátny právny poriadok je však usporiadaný tak, že zaručuje funkčné oddelenie medzi oddeleniami správneho orgánu, ktorého rozhodnutia sa napádajú a tým orgánom, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podaných proti rozhodnutiam týchto oddelení, bez toho, aby od neho obdržal pokyny. [20]

52. V uvedenom prípade musia dotknuté orgány rozhodovať o rovnakých otázkach podľa rovnakého zákonného kritéria, takže sa nedá hovoriť o funkčnom oddelení v predtým opísanom zmysle.

53. S profesijnými organizáciami sa Súdny dvor špeciálne zaoberal vo veci Broekmeulen [21]. V rozsudku v tejto veci Súdny dvor rozhodol, že v záujme praktickej účinnosti práva Spoločenstva je potrebné môcť rozhodnúť o otázkach výkladu a platnosti, ktoré vznikajú v rámci takého sporu, keď je podľa práva členského štátu poverená výkonom predpisov prijatých inštitúciami Spoločenstva profesijná organizácia, ktorá podlieha určitému správnemu dozoru, a keď táto profesijná organizácia pri spolurozhodovaní príslušných orgánov upravuje opravné prostriedky, ktoré môžu ovplyvniť výkon práv priznaných právom Spoločenstva.

54. V prejednávanej veci je možné vnímať úradný dozor alebo spolupôsobenie v tom, že sa na druhom, v tomto prípade problematickom, stupni zúčastňujú na rozhodovaní dvaja sudcovia z povolania. Napriek tomu v tejto súvislosti neexistuje nijaká dostatočná ochrana, keďže sudcovia môžu byť prehlasovaní väčšinou zúčastnených advokátov, menovite troma.

55. Aj keď sa čiastočne v literatúre uznáva súdna povaha profesijných komôr [22], je

20 — Rozsudky z 30. mája 2002, Schmid, C-516/99, Zb. s. I-4573, bod 37, a z 21. marca 2000, Gabalfrisa a i., C-110/98 až C-147/98, Zb. s. I-1577, body 39 a 40.

21 — Rozsudok zo 6. októbra 1981, 246/80, Zb. s. 2311, bod 16; ANDERSON, D.: in: *References to the European Court*, 1995, bod 2-016.

22 — Pozri napríklad MIDDEKE, A.: in: *Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union*, 2. vydanie 2003, § 10 B I 2, bod 23.

potrebné mať na pamäti, že nezávislosť nie je vedľajším, ale podstatným znakom súdov. [23]

56. Vzhľadom na to, čo už bolo k predloženému prejudiciálnemu konaniu povedané, ako aj na skutočnosť, že na prvom stupni rozhodujú iba luxemburskí advokáti nachádzajúci sa na zozname I, ktorí by skutočne mohli mať záujem na tom, aby ochraňovali „svoj trh práce" pred zahraničnou konkurenciou, sa za súd v zmysle článku 234 ES nedajú považovať ani disciplinárna a správna rada, ani odvolacia disciplinárna a správna rada.

57. Navyše sa ponúka porovnanie s inými smernicami s podobným obsahom právnej úpravy ako článok 9 smernice.

58. Existuje určitý druh smerníc, ktoré výslovne upravujú, že v prípade orgánov prijímajúcich sťažnosti, ktoré zriaďujú členské štáty, nemusí ísť nevyhnutne o súd v zmysle článku 234 ES. [24]

59. Takéto predpisy však v tomto prípade neexistujú. Navyše uvedené právne úpravy požadujú napriek tomu znak nezávislosti príslušného stupňa vo vzťahu k účastníkom konania. Takže v tomto zmysle nie sú požiadavky obsadenia rozhodovacieho orgánu upravené v predmetných predpisoch voľnejšie, aj keď by nemuselo ísť o súd v zvyčajnom zmysle.

60. Iný druh smerníc nakoniec predpokladá, že rozhodnutia, ktoré nepodliehajú „súdnemu preskúmaniu", podliehajú v každom prípade preskúmaniu orgánom nezávislým na orgáne, ktorý prijal rozhodnutie, ktorým podľa článku 234 ES musí byť súd. [25]

61. Takúto možnosť však príslušná smernica neupravuje.

62. Preto sa z porovnania s predpismi iných smerníc s podobným obsahom právnej

23 — O význame znaku nezávislosti pozri návrhy vo veci De Coster, už citované v poznámke pod čiarou 14, bod 92 a nasl.

24 — Článok 4 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349). Článok 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/30/ES z 26. marca 2002 o pravidlách a postupoch zavedenia prevádzkových obmedzení podmienených hlukom na letiskách spoločenstva (Ú. v. ES L 85, s. 40; Mim. vyd. 07/006, s. 96).

25 — Článok 2 ods. 8 smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmavania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác (Ú. v. ES L 395, s. 33; Mim. vyd. 06/001, s. 246), ako aj článok 2 ods. 9 smernice Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia o uplatňovaní právnych predpisov spoločenstva, o postupoch verejného obstarávania subjektov pôsobiacich vo vodnom, energetickom, dopravnom a telekomunikačnom sektore (Ú. v. ES L 76, s. 14; Mim. vyd. 06/001, s. 315).

úpravy nedá dospieť k záveru, že v prípade rozhodovacieho orgánu tvoreného výlučne advokátmi ide o súdy v už uvedenom zmysle, alebo že postačuje súdne preskúmanie.

63. Nakoniec je potrebné preskúmať charakteristický znak nezávislosti aj na základe judikatúry k článku 6 EDĽP.

64. Toto ustanovenie síce upravuje výslovne iba záruky, ktoré musia byť splnené v spravodlivom súdnom konaní, avšak boli by napriek tomu neúčinné, ak by sa neuznalo, že najprv musí existovať nárok na súdnu ochranu. [26]

65. Aj judikatúra Spoločenstva uznala právo prístupu na súd, ktoré jednotlivcovi umožňuje uplatniť práva a oprávnené záujmy pred príslušným súdom na účely ich účinného presadzovania, ktoré im priznáva právny poriadok Európskej únie. Články 6 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP") zakotvujú všeobecnú právnu zásadu, ktorá spočíva na spoločných ústavných tradíciách členských štátov.

66. Nezávislosť v zmysle EDĽP znamená najmä nezávislosť súdov od správnych orgánov a účastníkoch konania. [27] Pritom je bezvýznamné, keď členov súdu menuje správny orgán, pokiaľ s ohľadom na činnosť nemôžu byť udeľované žiadne pokyny. [28] Toto je však v tomto prípade sporné. Primerane teda platí už povedané.

67. V prípade obsadenia rozhodovacieho orgánu nemusí ísť nevyhnutne o súd v klasickom zmysle. Práve v technickej oblasti (napríklad patenty) môžu existovať dobré dôvody pre iné obsadenie. [29] V prejednávanej veci však nejde o takú špeciálnu oblasť, ktorá predpokladá osobitné alebo technické vedomosti.

26 — Pozri návrhy vo veci De Coster, už citované v poznámke pod čiarou 14, bod 88.

27 — ESĽP, rozsudok Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko, z 23. júna 1981, séria A, bod 43, § 55 nasl., a ESĽP, rozsudok Campbell a Fell v. Spojené kráľovstvo, z 28. júna 1984, séria A, bod 80, § 78.

28 — ESĽP, rozsudky Campbell a Fell v. Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 27, § 79, a Bryan v. Spojené kráľovstvo, z 20. novembra 1995, séria A, bod 335-A, § 38.

29 — ESĽP, rozsudky Campbell a Fell v. Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 27, § 76; Lithgow a i. v. Spojené kráľovstvo, z 8. júla 1986, séria A, bod 102, § 201, a British-American Tobacco Company LTD v. Holandsko, z 20. januára 1995, séria A, bod 331, § 77.

68. Pochybnosti môžu vzniknúť najmä vtedy, keď sú členovia súdu menovaní alebo navrhovaní záujmovými skupinami a súd má rozhodovať práve o záujmoch týchto skupín a/alebo ich členov. [30] To sa však deje práve v predmetnom prejudiciálnom konaní.

69. Na druhej strane neexistujú v zásade žiadne pochybnosti, keď na stavovskom súde alebo súde zloženom zo sudcov z povolania spolupôsobia profesijní príslušníci ako sudcovia. [31] Títo môžu tvoriť dokonca väčšinu rozhodovacieho orgánu, avšak vždy za predpokladu, že disponujú právnym statusom, ktorý ich chráni pred tlakom zvonku. [32]

70. V rozsudku Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko sa Európsky súd pre ľudské práva vyslovil, že nestrannosť je zabezpečená tým, že na rozhodovaní spolupracoval rovnaký počet sudcov z povolania, ktorí volia predsedu a jeho hlas je v prípade rovnosti hlasov rozhodujúci. [33]

71. Takáto právna úprava však v tomto prípade tiež chýba. Okrem toho je potrebné zohľadniť, že v predmetnom konaní ide v porovnaní s rozsudkom Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko o omnoho významnejšiu otázku registrácie do komory advokátov. Zatiaľ čo stíhanie deliktov je ešte možné považovať za „vnútorné záležitosti" komory advokátov, v prípade pripustenia a v prípade začatia výkonu činnosti sa to zdá byť sporné, najmä keď je rozsiahlejšie dotknuté právne postavenie žiadateľa.

72. Preto by bolo potrebné požadovať aspoň zákonnú právnu úpravu nezávislosti [na rozhodovaní] zúčastnených osôb, čo je v prípade sudcov obvyklé tak v personálnom, ako aj vecnom ohľade.

73. Rovnaký problém vzniká v prípade orgánu druhého stupňa, keďže dvoch sudcov z povolania môžu prehlasovať traja advokáti.

74. Rozhodovacie orgány, ako sú disciplinárna a správna rada a odvolacia disciplinárna a správna rada, nie sú preto nezávislé v zmysle judikatúry ESĽP.

30 — Pozri GRABENWARTER, C.: in: *Europäische Menschenrechtskonvention: ein Studienbuch*, 2. vydanie 2005, § 24, bod 33.

31 — JARASS, H.: in: *EU-Grundrechte: ein Studien- und Handbuch*, 2005, § 40, bod. 28.

32 — VELU, J., ERGEC, R.: in: *La convention européenne des droits de l'homme*, zväzok VII, 1990, bod 539.

33 — ESĽP, rozsudok Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko, z 23. júna 1981, séria A, bod 43, § 57.

4. O kritériu nestrannosti súdu

75. Z uvedených vyjadrení sa dá dospieť k záveru, že disciplinárnej a správnej rade a odvolacej disciplinárnej a správnej rade chýba nestranná povaha súdu podľa článku 6 ods. 1 EDĽP, keďže medzi nezávislosťou a nestrannosťou existuje funkčná súvislosť, keď jedna je predpokladom druhej. [34]

76. Zároveň sa v tejto súvislosti ponúka prirovnanie k veci De Moor. V nej ide rovnako o právny spor týkajúci sa zamietnutia registrácie do komory advokátov, a síce rozhodnutím disciplinárnej rady [35], ktorá je tvorená výlučne z advokátov.

77. Žalobca spochybnil štrukturálnu a personálnu nestrannosť členov disciplinárnej rady. Uviedol, že táto rada bráni výlučne svoje vlastné hmotné a morálne záujmy.

78. Zatiaľ čo sa vláda dotknutého štátu na základe okolností konkrétneho prípadu obrátila proti týmto argumentom, Komisia pre ľudské práva v podstate podporila názory žalobcu. Súd pre ľudské práva sám tento problém neriešil, a vychádzal z práva na spravodlivé súdne konanie a jeho verejnosť.

79. Podľa luxemburského práva rozhodujú na prvom stupni taktiež výlučne luxemburskí advokáti [zapísaní] v zozname I, ktorí by mohli mať oprávnený záujem na ochrane „ich pracovného trhu" pred zahraničnou konkurenciou.

80. Z tohto dôvodu neexistuje nestrannosť príslušného rozhodovacieho orgánu podľa luxemburského práva.

81. Judikatúra ESĽP síce považuje možnosť dodatočnej súdnej kontroly za dostatočnú. [36] No v súvislosti s revíziou na poslednom stupni chýba podľa luxemburského práva potrebná úplná rozhodovacia právomoc

34 — GRABENWARTER C.: c. d., bod 39.

35 — ESĽP, rozsudok De Moor v. Belgicko, z 23. júna 1994, séria A, bod 292-A.

36 — ESĽP, rozsudok Bryan v. Spojené kráľovstvo, už citovaný v poznámke pod čiarou 28, § 40; GRABENWARTER C.: in: *Verfahrensgarantien in der Verwaltungsgerichtsbarkeit*, 1997, štvrtý odsek, s. 359 a nasl.

o skutkových a právnych okolnostiach sporu. [37]

82. Celkovo sa preto dá povedať, že systém opravných prostriedkov uvedených v konaní vo veci samej nezodpovedá cieľom práva Spoločenstva.

5. Predbežný návrh

83. Na prvé dve prejudiciálne otázky je teda potrebné odpovedať, že smernica 98/5 sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje konanie o opravnom prostriedku, ktoré je upravené v zákone z roku 1991 v znení zmenenom a doplnenom zákonom z roku 2002.

V — O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke: Preskúmanie jazykových vedomostí

84. Tretia a štvrtá prejudiciálna otázka sa v podstate týka právnych problémov, ktoré sa objavujú aj v konaní o nesplnenie povinnosti členským štátom v už citovanej veci Komisia/Luxembursko. Zodpovedajú právnym otázkam, ktoré Komisia uplatnila v prvom žalobnom dôvode.

85. Pokiaľ ide o posúdenie tretej a štvrtej prejudiciálnej otázky, je potrebné odkázať na vyjadrenia o prvom žalobnom dôvode v mojich návrhoch k súbežnému konaniu o nesplnenie povinnosti členským štátom. [38]

86. Na tretiu prejudiciálnu otázku, ako aj na prvú časť štvrtej prejudiciálnej otázky je preto potrebné odpovedať, že smernica sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej môžu orgány členského štátu podmieniť výkon advokátskeho povolania na základe profesijného titulu domovského členského štátu v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, úspešným zložením predošlého jazykového testu.

87. Na základe tohto výkladu je zbytočné odpovedať na druhú časť štvrtej prejudiciálnej otázky.

37 — Pozri aj ESĽP, rozsudok Capital Bank AD v. Bulharsko z 24. novembra 2005, bod 49429/99, § 98.

38 — Návrhy takisto prednesené v dnešný deň (11. mája 2006) vo veci Komisia/Luxembursko, už citované v poznámke pod čiarou 2.

VI — Návrh

88. Na základe uvedeného navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky takto:

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje konanie o opravnom prostriedku, ktoré je uvedené v zákone z roku 1991 v znení zmenenom a doplnenom zákonom z roku 2002.

2. Smernica 98/5 sa má vykladať v tom zmysle, že jej odporuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej môžu orgány členského štátu podmieniť výkon advokátskeho povolania na základe profesijného titulu domovského členského štátu v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, úspešným zložením predošlej jazykovej skúšky.

Príloha

Predpisy vnútroštátneho práva

Zákon z 10. augusta 1991 týkajúci sa advokátskeho povolania

...

Článok 6

1. Do registra [v Luxemburskom veľkovojvodstve existujúcej Ordre des avocats — Komory advokátov] sa zapíše ten, kto

   a) predloží príslušné potvrdenie o bezúhonnosti;

   b) doloží splnenie podmienok prijatia na stáž.

   Vo výnimočnom prípade môže rada advokátskej komory upustiť od niektorých podmienok prijatia na stáž u osôb, ktoré absolvovali svoju

profesijnú stáž vo svojom štáte pôvodu a ktoré sa môžu preukázať profesionálnou praxou v trvaní najmenej päť rokov;

c) má luxemburskú štátnu príslušnosť alebo štátnu príslušnosť členského štátu Európskych spoločenstiev. Rada advokátskej komory môže upustiť od tejto podmienky po tom, čo obdrží stanovisko ministra spravodlivosti, na základe dôkazu o reciprocite zo strany krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva, ktorých je uchádzač štátnym príslušníkom. To platí tiež pre uchádzačov s postavením politických utečencov majúcich právo na azyl v Luxemburskom veľkovojvodstve.

...

Článok 24

1. Týmto zákonom sa zriaďuje disciplinárna a správna rada zložená z piatich advokátov zapísaných do zoznamu I advokátov, z ktorých štyroch volí pomernou väčšinou všeobecné zhromaždenie Advokátskej komory v Luxemburgu a jedného všeobecné zhromaždenie Advokátskej komory v Diekirchu. Všeobecné zhromaždenie Advokátskej komory v Luxemburgu volí štyroch náhradníkov a všeobecné zhromaždenie Advokátskej komory v Diekirchu jedného náhradníka. V prípade prekážky výkonu funkcie každého aktívneho člena nastupuje náhradník tej istej komory podľa poradia s najvyšším počtom odpracovaných rokov a v prípade prekážky náhradníkov jeho komory náhradník druhej komory.

2. Funkčné obdobie členov je dva roky od 15. septembra nasledujúceho po ich zvolení. V prípade uvoľnenia miesta aktívneho člena alebo člena náhradníka jeho ďalšieho náhradníka kooptuje disciplinárna a správna rada. Funkcie aktívnych členov a kooptovaných náhradníkov končia dňom uplynutia funkčného obdobia nahrádzaných volených členov. Členov disciplinárnej a správnej rady možno voliť opakovane.

3. Disciplinárna a správna rada volí predsedu a podpredsedu. V prípade prekážky výkonu funkcie predsedu a podpredsedu predsedá rade podľa poradia jej najstarší riadny člen. Najmladší člen rady vykonáva funkciu sekretára.

4. Za člena disciplinárnej a správnej rady môže byť zvolený ten, kto má luxemburskú štátnu príslušnosť, je zapísaný do zoznamu I advokátov najmenej počas obdobia piatich rokov a nie je členom rady advokátskej komory.

5. Ak nemožno zriadiť disciplinárnu a správnu radu podľa uvedených pravidiel, menuje jej členov rada advokátskej komory, do ktorej patria členovia, ktorí sa majú nahradiť.

...

Článok 26

...

7. V prípadoch, v ktorých bol zapísaný advokát vymazaný, registrácia alebo opätovná registrácia advokáta bola zamietnutá alebo postavenie registrovaného advokáta bolo spochybnené, ako aj v prípadoch uvádzaných v článkoch 22 ods. 2, 23, 34 ods. 3 a 40 ods. 1 môže dotknutá osoba počas 40 dní po odovzdaní, doručení alebo zaslaní napadnutého rozhodnutia podľa postupu upravenom v odseku 6 podať návrh na disciplinárnu a správnu radu. Pre konanie nie je potrebné splnomocniť právneho zástupcu.

...

Článok 28 (v znení zákona z roku 2002)

1. Účastníci konania, štátna prokuratúra a príslušná Rada advokátskej komory môžu podať odvolanie proti všetkým rozhodnutiam disciplinárnej a správnej rady s výnimkou rozhodnutí podľa článku 22 ods. 2.

2. Na tento účel sa zriaďuje odvolacia disciplinárna a správna rada zložená z dvoch sudcov Odvolacieho súdu a troch prísediacich advokátov zapísaných do zoznamu I registra advokátov.

Členovia sudcovia a ich náhradníci, ako aj tajomník pridelený rade sú menovaní veľkovojvodským nariadením na návrh Najvyššieho súdneho dvora na obdobie dvoch rokov. Ich odmeny upraví veľkovojvodské nariadenie.

Prísediaci advokáti a ich náhradníci sú menovaní veľkovojvodským nariadením na obdobie dvoch rokov. Sú vybraní zo zoznamu piatich advokátov zapísaných do zoznamu I registra advokátov najmenej počas obdobia piatich rokov navrhnutých pre každú funkciu radami oboch advokátskych komôr.

Funkcia prísediaceho nie je zlučiteľná s funkciou člena rady advokátskej komory alebo člena disciplinárnej a správnej rady.

Odvolacia disciplinárna a správna rada zasadá v priestoroch Najvyššieho súdu, kde jej je tiež k dispozícii servis kancelárie súdu.

Odvolacej disciplinárnej a správnej rade predsedá najstarší sudca v poradí.

3. Odvolanie je potrebné podať v kancelárii Najvyššieho súdneho dvora v rámci lehoty 40 dní, ktorá začína plynúť pre účastníkov konania, štátnu prokuratúru alebo radu dotknutej Komory dňom doručenia oznámenia predsedu disciplinárnej a správnej rady v doporučenom liste s návratkou.

4. Pre odvolaciu disciplinárnu a správnu radu sú analogicky uplatniteľné ustanovenia článku 26 o vyšetrovaniach a konaní.

Článok 29

1. Proti rozsudku v odvolacom konaní môžu účastníkov konania, štátna prokuratúra a rada dotknutej Komory podať kasačný opravný prostriedok.

2. Na podanie kasačného opravného prostriedku, uskutočnenie vyšetrovania a rozhodnutie sa uplatnia predpisy občianskeho procesného práva. Lehota na podanie kasačného opravného prostriedku začína plynúť v deň, v ktorý bol oznámený rozsudok v odvolacom konaní tajomníkom formou listu s návratkou.

...

Zákon z 13. novembra 2003 o prebratí smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/5/ES zo 16. februára 1998 o uľahčení trvalého výkonu právnického povolania v inom členskom štáte ako v tom, kde bola získaná kvalifikácia, do luxemburského právneho poriadku ako aj o

1. zmene a doplnení zákona z 10. augusta 1991 týkajúceho sa advokátskeho povolania v zmenenom a doplnenom znení;

2. zmene a doplnení zákona z 31. mája 1999, ktorým sa upravuje zriadenie adresy na doručovanie pre spoločnosti

...

Článok 3

1. Na účely výkonu advokátskych činností v Luxemburskom veľkovojvodstve na základe profesijného titulu jeho domovskej krajiny musí Európsky advokát dosiahnuť zápis svojej osoby do registra jednej z luxemburských advokátskych komôr.

K tomu musí podať u predsedu Komory advokátov pre súdny obvod, v ktorom sa chce usadiť, úplnú žiadosť vo francúzskom jazyku. Okrem predloženia podkladov a informácií označených v odseku 2 musí európsky advokát vo svojej žiadosti uviesť, či je členom združenia v domovskom členskom štáte a prípadne podať všetky vecne užitočné informácie o tomto združení.

2. Rada advokátskej komory Luxemburského veľkovojvodstva, ktorej bola predložená žiadosť európskeho advokáta o povolenie výkonu činnosti na základe profesijného titulu jeho domovskej krajiny, zapíše európskeho advokáta do registra advokátov tejto komory na základe výsledku ústneho pohovoru, ktorý Rade advokátskej komory umožní preveriť, či európsky advokát ovláda aspoň jazyky v súlade s článkom 6 ods. 1 písm. d) zákona z 10. augusta 1991 a vzhľadom na predložené doklady uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a), c) prvej vete a písm. d) zákona z 10. augusta 1991, ako aj osvedčenie o registrácii dotknutého európskeho advokáta na príslušnom orgáne členského štátu pôvodu. Uvedené osvedčenie domovského členského štátu je potrebné každoročne opätovne predložiť v prvých mesiacoch roka a nesmie byť staršie než tri mesiace.

Pokiaľ sa osvedčenie nepredloží, môže rada Komory rozhodnúť o výmaze registrácie európskeho advokáta.

Registrácia európskeho advokáta do registra Komory advokátov sa uskutoční zápisom do zoznamu advokátov IV označeného v článku 8 ods. 3 bode 4 zákona z 10. augusta 1991 v súvislosti s advokátmi, ktorí vykonávajú advokátske činnosti na základe profesijného titulu ich domovskej krajiny.

Rada komory, ktorá uskutočňuje registráciu, o tom informuje príslušné orgány domovského členského štátu.

3. Rozhodnutia o zamietnutí registrácie podľa odseku 2 alebo o výmaze takejto registrácie je potrebné odôvodniť. Je potrebné o nich informovať európskeho advokáta prostredníctvom doporučeného listu s návratkou. Tieto rozhodnutia

sú podľa článku 26 ods. 7 a nasl. zákona z 10. augusta 1991 napadnuteľné podľa v ňom uvedených podmienok a spôsobov.

4. Pokiaľ Komora advokátov Luxemburského veľkovojvodstva uverejní mená advokátov, ktorí sú u nej registrovaní, uverejní aj mená európskych advokátov, ktorí sú u nej registrovaní, ktorí vykonávajú advokátske činnosti na základe profesijného titulu ich domovskej krajiny.

5. Pokiaľ vykoná registráciu advokáta, ktorý je zapísaný v Komore advokátov Luxemburského veľkovojvodstva, príslušný orgán iného členského štátu než Luxemburska, údaje označené v článku 3 ods. 2 smernice 98/5/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998 sa poskytnú predsedovi tej komory advokátov Luxemburského veľkovojvodstva, u ktorej je tento advokát registrovaný.

...

Článok 14

Zákon z 10. augusta 1991 týkajúci sa advokátskeho povolania v zmenenom a doplnenom znení sa mení takto:

...

III. V článku 6 ods. 1 sa vkladá písmeno d):

„d) ovláda jazyk legislatívneho orgánu a správnych a súdnych orgánov v zmysle zákona z 24. februára 1984 o jazykovom režime."